

Кирило Лукаріс (див. - Лукаріс Кирило)

Клірик Острозький (дати нар. і смерт. - невідомі.)

анонімний письменник-полеміст. У зв'язку з переслідуваннями противників унії приховував своє ім'я. Низька церковна посада (клірик) скоріше всього була хитрістю. Ряд моментів із його життя і творчості вказують на можливе викладання в ОА. Існують гіпотези про те, що під іменем К. приховані Смотрицький М., Борецький І., Дорофейович Г., Лукаріс К., (Суразький) Василь, острозький протопоп Ігнатій. Перу К. належать: 1) надрукована в Острозі 1598 відповідь І.Потію; 2) відповідь тому ж І.Потію 1599, що відома в рукописах. На думку Я. Ісаєвича, перекладачем "Апокрисиса" Х.Філалета, виходячи зі стилю, був К. Про хист і вдачу К. в острозькому осередку може свідчити той факт, що друковану

відповідь І.Потію, написану ним, збирався спочатку підписати В.-К.К. кн. Острозький, але, за порадою Д.Наливайка, відмовився. Цей факт, а також дані, наведені М.Смотрицьким в "Треносі", свідчать, що між К. і Наливайком існували серйозні розбіжності (див. - "Броневський Мартин").

Твори: Ответ Клирика Острожского Ипатию Потею. 1598 // ППЛ.- СПб., 1903.- Кн. З.- Стогр. 377-432; История о розбойничьем Флорентийском соборе, изд. Клириком Острожским в 1598 году // ППЛ.- СПб., 1903.- Кн. З.- Стогр. 433-476; На другій лист вселного отця Ипатія володимирського і берестейського спископа, до ясношанованого князати Константина Острозького... // Пам'ятки українсько-руської мови і літератури.- Львів, 1906.- Т. V.- С. 201-229.

Літ.: Возняк. Ист. укр. літ.- Кн. 1.- С. 475-480; Грушевський. Исторія української літератури...- Т. V.- Кн. 2.- С. 177-180; Грушевський. Культ. нац. рух.- С. 186; Завитневич В.З. "Палинодия" Захарии Копистенського...- С. 56-59; Ефремов. Исторія...- С. 124-125.; Мицько... Острозька... Академія...- С. 95; Мицько... Матеріали...- С. 39-40; Полек.- С. 79-82; Яременко П.К. Памфлети Клирика Острозького - українського письменника-полеміста кінця XVI віку // Питання літератури. Наукові записки (Дрогобич пед. Ін-ту). Серія літературознавча.- Дрогобич, 1962.- Вип. 7.- С. 117-179.

Ключ царства небесного Г.Смотрицького (див. - Смотрицький Герасим "Ключ царства небесного". "Календарь римскии новы" 1587 р.)

Книга Нового Завета 1580 (див. - Новий Завіт із Псалтирем 1580 р.)

Книга о постничествѣ Василія Великого, 1594 р.

формат - 2°. Друк у дві фарби. Нумерація п'яти послідовностей без пагінацій (проставлення номерів) і з пагінаціями (номерами аркушів). Перша кількість ненумерованих сторінок (аркушів) подається, як і при інших описах стародруків, у дужках: (7), 160, 252, 143, (1). Рядків 19. Шрифт: 10 рядків - 120 мм. Гравюри дві: 1) на звороті титульного аркуша - герб кн. В.-К.К.Острозького, по боках проставлені розміром 72x49 великі літери: К.К.К.О.; 2) зображення Василя Великого у архітектурній

рамці – напис “святий Василий Великий” (арк. 8 н. н.). У книзі по чотири ініціали (із 4-х дошок) та кінцівки (із 2-х дошок) і шість заставок (із 5-ти дошок). А.С.Зернова вважала, що заставки та ініціали - із віленських (вільнюських) дошок друкаря Петра Мстиславця (див.: Зернова А. С. Первопечатник Петр Мстиславец // Книга. Исследования и материалы.- М., 1964.- Сб. 9 - С. 104). На титульному аркуші заголовок: “Книга иже во святых отца нашего Василия Великаго, архиепископа Кесарии Каппадокийских. З друкарнѣ Острозскoe выдана есть в лѣто от создания миру 7102. А от по плоти рождества Бога и Спаса нашего Иисуса Христа 1594 мѣсяца марта 8 дня.” На останньому аркуші - післямова і наприкінці її зазначено: “Сия Книга Василий Великий повелением и власным коштом и накладом, трудом и промыслом ясноосвещенного великого князати Константина Константиновича Острозского, воеводы киевского, маршалка земли Волинской, старости Владимира. В лѣто от создания миру 7100, а от по плоти рождества Господа Бога и Спаса нашего Иисуса Христа 1594 мѣсяца марта 8 дня з друкарнѣ Острозскoe выдана есть”. “Книга о